

Adam Szafraniec

MAŁE KRZYŻE

ROZWAŻANIA DROGI KRZYŻOWEJ
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
I MŁODZIEŻY GIMNAZJALNEJ

Pomoc dydaktyczna dla katechetów
i osób prowadzących dziecięce wspólnoty parafialne

Kraków 2014

Od Autora

Wielu Nauczycieli i Katechetów, w tym Sióstr i Księży, rokrocznie przygotowuje z dziećmi rozważania drogi krzyżowej.

Ksiądz Maciejewski z portalu dla katechetów „Natan”, mając w pamięci śpiewane w dzieciństwie rozważania drogi krzyżowej, zaproponował mi przygotowanie słowno-muzycznych pomocy katechetycznych, służących lepszemu przeżyciu tych nabożeństw przez dzieci. Po zapoznaniu się z tą propozycją postanowiłem podjąć temat i tak oto powstała niniejsza publikacja – rozważania drogi krzyżowej pt. **MAŁE KRZYŻE**. Słowa kluczowe zawiera refren jednej z piosenek, którą proponuję na rozpoczęcie drogi krzyżowej:

Idźmy za Jego krzyżem

Niosąc swe małe krzyże

Pójdźmy dziś śladem Pana

Trwajmy przy jego ranach

Książeczka zawiera trzy propozycje rozważań.

Dwie pierwsze są przygotowane **z myślą o uczniach szkół podstawowych**. Tu proponuję do wyboru dwie melodie, których wersje AUDIO znajdują się na płycie ze ścieżką dźwiękową. Zapis nutowy znajduje się w niniejszej książce, a także na płycie ze ścieżką dźwiękową, w formie pliku PDF do druku.

Trzecia propozycja rozważań jest skierowana do dzieci starszych oraz dla chórów działających przy parafiach i szkołach. Proponuję trzy teksty rozważań wraz z trzema liniami melodycznymi do śpiewu oraz dwa utwory: jeden na rozpoczęcie drogi krzyżowej, a drugi na jej zakończenie.

Trzeci utwór – **święteczna piosenka dla dzieci młodszych pt. Kurczątko** – dotyczy **scenariusza zajęć** przedświętecznych dla przedszkolaków oraz uczniów nauczania początkowego. Podjąłem w nim temat koszyczka wielkanocnego, a właściwie jego zawartości. Dzieci, a nierzadko i dorośli, nie zawsze wiedzą, że poszczególne składniki święconki niosą z sobą określoną i bardzo głęboką symbolikę. Proponuje przekazanie tej wiedzy dzieciom w formie lekkich zajęć. Piosenka pt. Kurczątko może się wydawać banalna w swej wymowie, ale przecież jajko jest symbolem Zmartwychwstania. To z niego, o własnych siłach wykluwa się – krusząc twardą skorupę – pisklę. Jezus kruszy bramy śmierci, a otwiera nam, zamkniętym w śmiertelnej skorupie grzechu, bramę Niebios. Zapraszam serdecznie do korzystania z tego skromnego projektu.

PŁYTA ze ścieżką dźwiękową zawiera trzy melodie (aranżacje muzyczne) do rozważań drogi krzyżowej – nową, piękną melodię do „Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste” i dwie aranżacje do piosenek. Wszystkie utwory, włącznie z rozważaniami, są zapisane na CD również w wersji z wokalem. Dzięki temu dzieciom będzie łatwiej przyswoić sobie melodie.

Z myślą o muzykach – organistach przygotowaliśmy **zapis nutowy na organy**. Wraz z Arturem Kaszowskim staraliśmy się tak przygotować aranżacje i melodie, aby wpisywały się w nastrój Wielkiego Postu i nie burzyły sacrum świątyni.

Na płycie znajdują się także ilustracje, które można wydrukować i zaproponować dzieciom do pokolorowania oraz pliki tekstowe z rozważaniami i tekstami piosenek.

Wchodząca w skład publikacji **KSIĄŻECZKA pt. MOJE MAŁE KRZYŻE** zawiera **teksty rozważań** drogi krzyżowej oraz **teksty piosenek, tabelę obecności i grafiki**. Książeczkę tę proponujemy w ilościach hurtowych. Jej **cena hurtowa** jest bardzo niska, co ma pozwolić na zakup książeczki dla wszystkich dzieci biorących udział w nabożeństwach drogi krzyżowej. Tabelka obecności ma mobilizować dzieci i zachęcić je do uczestnictwa w nabożeństwach.

Szczęść Boże!

Adam Szafraniec

I

Mój Przyjacielu

ROZWAŻANIA DROGI KRZYŻOWEJ
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Proponuję, aby dzieci przyniosły ze sobą małe krzyżyki, które stałyby się znakiem jedności z Chrystusem i symbolem cierpienia człowieka.

Drogę krzyżową MÓJ PRZYJACIELU rozpoczynamy od utworu pt. MAŁE KRZYŻE.

⊙ Nr 1 na CD

MAŁE KRZYŻE

1. On tak bardzo musi nas kochać

Wziął na ramiona swoje

Ciężki od grzechów krzyż

Ciężki od grzechów krzyż

2. Wybrał drogę wielkiej miłości

Stał się ubogim sługą

Wzorem świętości jest

Wzorem świętości jest

Refren:

Idźmy za Jego krzyżem

Niosąc swe małe krzyże

Pójdźmy dziś śladem Pana

Trwajmy przy jego ranach

3. Przez okrutną mękę na krzyżu

Miłość zwycięży w nas

Tego nas uczy Pan

Tego nas uczy Pan

Refren:

Idźmy za Jego krzyżem...

Rozważania MÓJ PRZYJACIELU można śpiewać na jedną z dwóch melodii, do wyboru.

*Stając modlitwę „Któryś za nas...” proponuję wyrecytować, jeżeli po-
dejdzie do kolejnych stacji będzie trwało dłużej niż ta recytacja, to
proponuję wędrówkę w ciszy.*

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja I – Pan Jezus na śmierć skazany

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 3 na CD *lub* Nr 4 na CD

Ludzie zdradzili Jezusa
Boga znienawidzili
Piłat osądzić Go musiał
Krzyż mu zadali i bili
Mój przyjacielu, dobry, łagodny i kochany
Pragnę przytulić Cię, całować Twoje rany

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja II – Pan Jezus bierze krzyż na ramiona

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 3 na CD *lub* Nr 4 na CD

Drzewo tak ciężkie jak grzechy
Musiał nieść osłabiony
Ludzie złośliwie szydzili
Oto Bóg – Człowiek zdradzony
Mój przyjacielu, dobry, łagodny i kochany
Pragnę przytulić Cię, całować Twoje rany

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja III – Pan Jezus upada pod krzyżem

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 3 na CD *lub* Nr 4 na CD

Upadł pod krzyża ciężarem
Potknął się nieszczęśliwie

II

Jezus ubogi w duchu

ROZWAŻANIA DROGI KRZYŻOWEJ
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Proponuję, aby dzieci przyniosły ze sobą małe krzyżyki, które stałyby się znakiem jedności z Chrystusem i symbolem cierpienia człowieka.

Drogę krzyżową JEZUS UBOGI W DUCHU rozpoczynamy od utworu pt. MAŁE KRZYŻE.

⊙ Nr 1 na CD

MAŁE KRZYŻE

1. On tak bardzo musi nas kochać

Wziął na ramiona swoje
Ciężki od grzechów krzyż
Ciężki od grzechów krzyż

2. Wybrał drogę wielkiej miłości

Stał się ubogim sługą
Wzorem świętości jest
Wzorem świętości jest

Refren:

Idźmy za Jego krzyżem
Niosąc swe małe krzyże
Pójdźmy dziś śladem Pana
Trwajmy przy jego ranach

3. Przez okrutną mękę na krzyżu

Miłość zwycięży w nas
Tego nas uczy Pan
Tego nas uczy Pan

Rozważania JEZUS UBOGI W DUCHU można śpiewać na jedną z dwóch melodii, do wyboru.

Stałą modlitwę „Któryś za nas...” proponuję wyrecytować, jeżeli podejście do kolejnych stacji będzie trwało dłużej niż ta recytacja, to proponuję wędrówkę w ciszy.

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja I – Pan Jezus na śmierć skazany

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 3 na CD *lub* Nr 4 na CD

Piłat wystraszył się tłumu
Stchórzył i umył ręce
Chociaż nie widział w Nim winy
Skazał Jezusa na mękę
Jezu ubogi w duchu, na krzyżu wywyższony,
Za miłość Twą ofiarną – bądź błogosławiony!

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja II – Pan Jezus bierze krzyż na ramiona

- ⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

- ⊙ Nr 3 na CD *lub* Nr 4 na CD

Serce w koronie cierniowej
Smutek i przerażenie
W oczach mrok drogi krzyżowej
Krzyż na ramionach – cierpienie
Jezu ubogi w duchu, na krzyżu wywyższony,
Za miłość Twą ofiarną – bądź błogosławiony!

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja III – Pan Jezus upada pod krzyżem

- ⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

- ⊙ Nr 3 na CD *lub* Nr 4 na CD

Mdleje, upada na ziemię
Twardą i zakurzoną

Ranią Go ostre kamienie
Twarz ma od bólu skrzywioną
Jezu ubogi w duchu, na krzyżu wywyższony,
Za miłość Twą ofiarną – bądź błogosławiony!

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja IV – Pan Jezus spotyka Swoją Matkę

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 3 na CD *lub* Nr 4 na CD

Matka podąża wciąż za Nim
Szłocha, nie wytrzymuje
Z tłumu wybiega – są sami
Dziecko przytula, całuje
Jezu ubogi w duchu, na krzyżu wywyższony,
Za miłość Twą ofiarną – bądź błogosławiony!

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

III

Ach! Jak cierpisz!

ROZWAŻANIA DROGI KRZYŻOWEJ
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH,
CHÓRÓW DZIECIĘCYCH I PARAFIALNYCH

Proponuję, aby uczestnicy przynieśli ze sobą małe krzyżyki, które stałyby się znakiem jedności z Chrystusem i symbolem cierpienia człowieka.

Rozważania ACH! JAK CIERPISZ! rozpoczynamy od utworu pt. MAŁE KRZYŻE.

⊙ Nr 1 na CD

MAŁE KRZYŻE

1. On tak bardzo musi nas kochać

Wziął na ramiona swoje
Ciężki od grzechów krzyż
Ciężki od grzechów krzyż

2. Wybrał drogę wielkiej miłości

Stał się ubogim sługą
Wzorem świętości jest
Wzorem świętości jest

Refren:

Idźmy za Jego krzyżem
Niosąc swe małe krzyże
Pójdźmy dziś śladem Pana
Trwajmy przy jego ranach

3. Przez okrutną mękę na krzyżu

Miłość zwycięży w nas
Tego nas uczy Pan
Tego nas uczy Pan

*Rozważania ACH! JAK CIERPISZ! śpiewamy na melodię III.
Stałą modlitwę „Któryś za nas...” proponuję wyrecytować (jeżeli
wędrówka do kolejnych stacji będzie trwała dłużej niż ta re-
cytacja, to proponuję iść w ciszy) lub zaśpiewać na tradycyjną
melodię.*

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja I – Pan Jezus na śmierć skazany

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 5 na CD

Naród wyrzekł się swojego Pana zdradził Go, zdradził Go
Piłat umył ręce, skazał Go na krzyż i śmierć
Ach jak cierpisz, Przyjacielu – Zbawco mój

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja II – Pan Jezus bierze krzyż na ramiona

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 5 na CD

Drzewo krzyża wziął na siebie Jezus – Boży Syn, Boży Syn
Wyśmiewany niósł okrutny ciężar naszych win
Ach jak cierpisz, Przyjacielu – Zbawco mój

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja III – Pan Jezus Upada pod krzyżem

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 5 na CD

Oslabiony nie wytrzymał, upadł wprost na twarz, wprost na
twarz

Jęczał z bólu ten Baranek cichy, Zbawca nasz
Ach jak cierpisz, Przyjacielu – Zbawco mój

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja IV – Pan Jezus spotyka Swoją Matkę

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 5 na CD

Czy zdążyła Go przytulić? Szepnąć: Synku mój, Synku mój?
Matka wyszła Mu naprzeciw, czuła żal i ból
Ach jak cierpisz Przyjacielu – Zbawco mój

Któryś za nas cierpiał rany, Jezu Chryste zmiłuj się nad nami.
I Ty, któraś współcierpiała, Matko Bolesna przyczyn się za nami.

Stacja V – Szymon z Cyreny pomaga nieść krzyż Jezusowi

⊙ Nr 2 na CD

Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie,
Że przez Krzyż i Mękę swoją odkupiłeś świat.

⊙ Nr 5 na CD

Przymuszony podjął ciężar, który dźwigał Pan, dźwigał Pan
Cyrenejczyk tak się wpisał w Boży zbawczy plan
Ach jak cierpisz Przyjacielu – Zbawco mój

WIELKANOCNY KOSZYCZEK

SCENARIUSZ ZAJĘĆ KATECHETYCZNYCH
PRZEZNACZONY DO REALIZACJI Z PRZEDSZKOLAKAMI
I UCZNIAMI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
NAUCZANIA POCZĄTKOWEGO

Dni wolne od pracy, od nauki, zamknięte przedszkola. Dlaczego? Bo święta, Święta Wielkanocne.

Święta Bożego Narodzenia to wielkie przeżycie dla dzieci, czas obfitujący w piękną i zrozumiałą symbolikę. Święta Wielkanocne są równie piękne, lecz dla dzieci niełatwe do zrozumienia. Zajęcia w przedszkolach i szkołach mają pomóc najmłodszym zrozumieć ten uroczysty czas. Spróbujmy przeprowadzić zajęcia wprowadzające w ten niezwykły okres, przybliżające dzieciom sens i tłumaczące symbolikę Świąt Wielkiej Nocy. Niech ten czas wyzwoli w dzieciach radość i dobro.

Poniższy scenariusz skupia się na zwyczaju święcenia pokarmów, który corocznie kultywujemy w czasie poranka Wielkiej Soboty. Tak lubiany przez dzieci koszyczek z pokarmami zawiera całe bogactwo symboliki. Dla chrześcijan, to forma dziękczynienia Bogu za dar pożywienia i prośba o to, by je nam pobłogosławił i nadal zsyłał. Każdy z pokarmów jest symboliczny i nieprzypadkowy.

Cel:

- Uświadamianie dzieciom istoty oraz piękna wielkanocnej tradycji;
- Uświadamianie dzieciom ważności podtrzymywania tradycji i jej miejsca w naszej kulturze;
- Wyzwalanie w dzieciach dobra poprzez kształtowanie wrażliwości i szacunku dla pokarmów;
- Uwrażliwianie na biedę i problem głodu na świecie;
- Przybliżenie znaczenia Świąt Wielkanocnych.

ZAJĘCIA

NAUCZYCIEL *przygotowuje następujące rekwizyty:*

- koszyk
- serwetę do wyścielenia koszyka
- baze wierzbowe
- bukszpan
- jajko
- baranka wielkanocnego (paschalnego)
- chrzan
- chleb
- babka wielkanocna
- kurczątko – maskotkę

Dzieci przynoszą do przedszkola lub do szkoły wydmuszki z jajek.

NAUCZYCIEL

Zaczynając od wiersza wprowadza dzieci w tematykę Świąt Wielkiej Nocy, uaktywniając je pytaniami naprowadzającymi.

NAUCZYCIEL odczytuje wiersz prezentując dzieciom poszczególne, wymienione w tekście, rekwizyty, czyli: bukszpan, baze wierzbowe, wydmuszkę, koszyczek, babkę (może być na zdjęciu), baranka wielkanocnego itd.

WIERSZ ŚWIĘTA WIELKANOCNE

NAUCZYCIEL

Oto eksponaty, które będą nam pomocne,
Aby się przygotować na święta...

DZIECI (*chórem*)

Wielkanocne!

NAUCZYCIEL

Na wierzbach bazie

W ogrodach bukszpany

W tym niezwykłym czasie

Wiele zajęć mamy

Trzeba palmę przygotować,

Zrobić wydmuszki z jaj i je pomalować,

Odświeżyć koszyczek, ubranka...

Upiec babkę wielkanocną, wielkanocnego baranka...

Ale najważniejsze jest, aby na święta

Odświeżyć swoje serduszko – pamiętaj!

KONWERSACJA

NAUCZYCIEL

Dzieci, mam pytanie: W jaki sposób można odświeżyć serduszko i sprawić, żeby było piękne?

NAUCZYCIEL naprowadza dzieci opisując sytuacje, w których dziecko może – wzorem dobrych ludzi – pomóc cierpiącym. Pytania zawierają w sobie analogię do wydarzeń Wielkiego Tygodnia oraz słów Jezusa z Ewangelii Św. Mateusza (25, 34-46), którą można wykorzystać w rozmowie z dziećmi:

- Jeżeli ktoś choruje, to można go...? *Odpowiedź: Odwiedzić.*
 - Jeżeli są dzieci głodne, to można...? *Odpowiedź: Nakarmić.*
- NAUCZYCIEL* może również wspomnieć o przekazaniu choćby